

Rīgā, 2009.gada 6.novembrī

Lēmums Nr.4-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

AS „Ceļuprojekts”, reģistrācijas Nr.40003026637, adrese: Rīga, Murjāņu iela 7A, LV-1024.

Paredzētās darbības nosaukums:

Projekta „A/c E77/A2 posms Rīgas apvedceļš – Sēnīte „Satelītobjekts”” alternatīvas „Variants II” turpinājums ar nosaukumu „Variants II C” un alternatīva „Variants I” ar turpinājumiem IA, IB un IC satiksmes uzlabošanai Garkalnes novadā, autoceļa A2 labajā (dienvidu) pusē, posmā no autoceļa P-3 Garkalne – Alauksts līdz Austrumu ielai.

Paredzētās darbības norises vieta (adrese):

Garkalnes novads, autoceļa A2 labā (dienvidu) puse, posmā no autoceļa P-3 Garkalne – Alauksts līdz Austrumu ielai.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 23.oktobra vēstule Nr.5-6/5854, 2009.gada 23.oktobra sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.RI09SI0160 un tam pievienotie materiāli.

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Projekta alternatīvai ar nosaukumu „Variants I” nepieciešams veikt ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējumu. No vides aizsardzības viedokļa pārvalde neiebilst Garkalnes novada teritorijā plānotās alternatīvas „Variants II” realizācijai šādos turpinājumos - IIA un II B.

Faktu konstatācija, izvērtējums un argumenti:

1. Saskaņā ar VVD Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu un tam pievienotajiem materiāliem paredzēta projekta „A/c E77/A2 posms Rīgas apvedceļš – Sēnīte „Satelītobjekts”” realizācija Garkalnes novadā.

- Projekta ietvaros plānota satiksmes drošības uzlabošana konkrētā autoceļa A2 posmā – ceļa labajā pusē no autoceļa P-3 Garkalne – Alauksts līdz Austrumu ielai.
2. Atbilstoši izvērtētajai dokumentācijai un Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošajai informācijai, paredzētā darbība ir tieši saistīta ar autoceļa A2 („Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža”) posma Rīgas apvedceļš – Sēnīte rekonstrukcijas projekta realizāciju un ar šī projekta realizāciju saistīto satiksmes kustības pārplānošanu un optimizāciju atsevišķos autoceļa posmos. Minētajam projektam 2006.-2007.gadā tika veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, lemjot par autoceļa trases saglabāšanu esošajā fiziskajā veidolā (ar esošo joslu skaitu un esošā kustības režīma saglabāšanu), nomainot ceļa klātnes un veicot inženiertehnisko konstrukciju remontu vai nomaiņu, neveicot ceļa paplašināšanu ārpus ceļa nodalījuma joslai dabas lieguma “Garkalnes meži” teritorijā. Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem, turpmākajā projektēšanas gaitā tika plānots precizēt rekonstruējamajā autoceļa posmā likvidējamās nobrauktuves, risināt īpašumu pievedceļu pieslēgumu jautājumus un projektēt savienojošo ceļu tīklojuma izvietojumu.
  3. Vides pārraudzības valsts biroja ir iesniegti sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma dokumenti, kuros ietverta informācija par paredzētās darbības vietu, plānotajiem būvniecības risinājumiem un pielietojamajiem tehnoloģiju veidiem. Vienlaikus sākotnējā izvērtējuma dokumentācijā (būvprojekta (skīču projekta stadijā) projektēšanas uzdevums) ietvertā informācija liecina, ka šajā projektēšanas stadijā vēl nav pilnībā apzināts paralēlo ceļu trašu optimālākais novietojums, precīzas būvdarbu realizācijai nepieciešamās platības, zemes īpašnieku skaits u.c.jautājumi, tai pašā laikā paredzētās darbības ierosinātāji ir izstrādājuši divas paralēlo ceļu izbūves alternatīvas (Variants I un Variants II) ar dažādiem pieslēgumu risinājumiem (Variants IA, IB, IC un IIA, IIB, IIC) atbilstoši autoceļa A2 kā plānotā ātrgaitas autoceļa tehniskajām prasībām, uzlabojot satiksmes drošību un samazinot pieslēgumu skaitu līdz minimumam. Šis Vides pārraudzības valsts biroja lēmums attiecas uz satiksmes kustības pārplānošanu un optimizāciju Garkalnes novadā projekta „A/c E77/A2 posms Rīgas apvedceļš – Sēnīte „Satelītobjekts”” ietvaros, kas ietver Priekuļu ielas pieslēguma slēgšanu un autoceļa A2 kreisā pagrieziena slēgšanu autoceļa 23,37 kilometrā, kā arī jaunas esošajam autoceļam A2 daļēji paralēlās ielas ar sasaistes ceļiem izbūvi novada teritorijā atbilstoši Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē iesniegtajai grafiskajai shēmai attiecībā uz alternatīvām ar nosaukumiem „Variants II C” un „Variants I” tā turpinājumos „Variants IA”, „Variants IB” un „Variants IC”.
  4. Kā norādīts sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiālos piedāvātā ceļa izbūves Varianta I risinājumi paredz autoceļam A2 alternatīvās ielas izbūvi vairāk kā trīs kilometru garumā, atvieglojot sasaisti Garkalnes ciema dienvidu daļā starp diviem Krievupes krastiem un ciema ziemeļu daļas sasaisti ar Rīgu. Alternatīvā iela paredzēta kā atzars no Austrumu ielas (savienojums ar autoceļu A2 nodrošināts pa šo ielu), šķērsojot meža masīvu dabas lieguma „Garkalnes meži” teritorijā ziemeļu virzienā no autoceļa A2 aptuveni viena kilometra garumā un savienojot šo atzaru ar autoceļu P-3 austrumu virzienā. Variants I saistīts arī ar divu atzaru turpinājuma alternatīvām, nodrošinot sasaisti starp autoceļam A2 piegulošajiem īpašumiem, kā arī ar vienu alternatīvā izvada uz autoceļu P-3 izbūvi trasē, kas iesniegtajos materiālos definēta kā „Variants IA”. Gan alternatīva „Variants I” kopumā, gan tās piedāvātais alternatīvais atzars trasē „Variants IC” šķērso dabas liegumu „Garkalnes meži”. Alternatīvie atzari „Variants IB” un „Variants IA” atsevišķi atzara posmos dabas liegumu neskar, bet to savienojums

ar ceļa „Variants I” pamata trasi paredz lieguma šķērsošanu izvadā uz autoceļu A2 savienojumā caur Austrumu ielu. Alternatīvas „Variants II” risinājumi paredz autoceļam A2 paralēlās ielas izbūvi nepilnu divu kilometru garumā, piedāvājot trīs atzaru turpinājuma alternatīvas (IIA, IIB, IIC), no kurām turpinājuma alternatīva IIC šķērso dabas liegumu „Garkalnes meži”. Piedāvātie risinājumi paredz 12m platas ceļu nodalījuma joslas ar vienu brauktuvi un divām braukšanas joslām; ceļa klātnes platums – 7,5m, brauktuves platums 6m, braukšanas joslas platums – 3m. Būvdarbu realizācijai būs nepieciešama meža zemes transformācija (transformējamo zemju platības precizējamas atbilstoši izvēlētajam projekta risinājumam). Ceļu būvē paredzēts izmantot smilti un dolomīta šķembas. Segums – asfaltbetons.

5. Apkopojot sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiālus, tai skaitā ņemot vērā paredzētās darbības apjomu, vietu un to raksturojumu, kā arī pamatojoties uz izvērtējuma rezultātiem, VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde secina, ka paredzētā darbība ir saistīta ar satiksmes drošības uzlabošanu, tai pašā laikā paredz dabas lieguma teritorijas šķērsošanu, meža zemes izciršanu un transformāciju un šādas darbības iespējamā ietekme uz liegumu ir vērtējama Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktā noteiktās procedūras ietvaros.
6. Pēc visu sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiālu saņemšanas un izvērtēšanas arī Vides pārraudzības valsts birojs, vadoties pēc likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11.pantā noteiktajiem kritērijiem, ir veicis paredzētās darbības izvērtējumu. Veicot šādu vērtējumu, ņemts vērā arī VVD Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes izteiktais viedoklis, prognozējamo ietekmju būtiskums, ietekmes novēršanas un kontroles iespējamība un risinājumi ietekmes samazināšanai. Nosakot šī lēmuma saturu, ņemti vērā citu starpā šādi apsvērumi:
  - 6.1. Paredzētā darbība ir saistīta ar esoša autoceļa rekonstrukciju un novada satiksmes pārplānošanu satiksmes drošības uzlabošanai. Faktiski paralēlo ceļu būve paredz zemes īpašnieku drošu piekļūšanu galvenajai satiksmes plūsmai un saviem īpašumiem, vienlaikus uzlabojot kopējo satiksmes drošību atbilstoši ātrgaitas autoceļu tehniskajām prasībām.
  - 6.2. Vides pārraudzības valsts birojā ir iesniegta AS „Ceļuprojekts” 2009.gada 20.oktobrī sagatavota vēstule Nr.14-483/01-5, kurā ietverta norāde par to, ka ir veikta paredzētās darbības vietai blakus esošo zemes gabalu īpašnieku informēšana, nosūtot tiem paziņojumu par plānoto darbību.
  - 6.3. Plānotā paralēlās ielas trase šķērsos Krievupīti (darbības ierosinātāja iesniegumā norādīts, ka paredzēta dzelzsbetona caurtekas ierīkošana). Izvērtējuma gaitā reģionālā vides pārvalde nav Vides pārraudzības valsts birojā pārsūtītajos materiālos ietvērusi norādes, par identificētu upes hidroloģiskā režīma izmaiņu risku. Pārvalde vienlaikus norādījusi, ka gadījumā, ja turpmākās projektēšanas gaitā šādi risinājumi tomēr tiek paredzēti, nepieciešams saņemt zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinumu.
  - 6.4. Sākotnējā izvērtējuma rezultātā nav identificēts būtisks augsnes vai gruntsūdeņu piesārņojuma risks, kas varētu rasties ar konkrēto ceļu alternatīvu izbūvi. Saskaņā ar VVD Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes pārsūtītajiem datiem, paredzētās darbības vieta nav norādīta kā pašvaldības piesārņotā vai potenciāli piesārņotā teritorija.

- 6.5. Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā un sākotnējā izvērtējuma materiālos nav informācijas, kas liecinātu par paredzētās darbības vietas izteiktu ainavisko kvalitāti vai saistību ar kultūrainavas informatīvo mantojumu.
- 6.6. Paredzētā darbība nav saistīta ar nozīmīga piesārņojuma rašanos. Kā būvmateriālus paredzēts izmantot smilti, dolomīta šķembas un asfaltbetonu.
- 6.7. Paredzētās darbības konkrēto alternatīvu risinājumi paredz šķērsot un skart dabas liegumu "Garkalnes meži". Atbilstoši Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzē par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un dabas lieguma dabas aizsardzības plānā ietvertajai informācijai – teritorijas ornitoloģiskās vērtības (tai skaitā teritorijā ligzdojošā zaļā vārna) ir lieguma izveidošanas pamatiemesls. Iekļaujot šo teritoriju *Natura 2000* tīklā, ka viens no būtiskākajiem šo teritoriju apdraudošajiem faktoriem atzīts antropogēnās slodzes pieaugums.
- 6.8. Uzsākot būvdarbus, tiktu izcirsts mežs, tai skaitā mežs īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*). Darbības realizācijas gadījumā palielināsies kravu transporta plūsma piegulošajiem autoceļiem, kas summēsies ar līdzšinējo ceļu noslodzi. Pieaugs trokšņu līmenis, iespējamās arī noteiktas putekļu un trokšņu emisijas ceļiem piegulošajās joslās. Arī tālākā ceļu ekspluatācijas laikā pastāv šādas ietekmes varbūtība, novirzot daļu pašreizējās transporta plūsmas pa trasēm, kur transporta kustība pašlaik nenotiek. Lai arī paredzētā darbība faktiski ir autoceļa A2 („Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža”) posma Rīgas apvedceļš – Sēnīte rekonstrukcijas projekta realizācijas nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēku dzīves kvalitāti mazināšanas pasākums, kura projektēšanas gaitā nepieciešams ņemt vērā arī cilvēku dzīves vides un ar to saistītā komforta aizsardzības nosacījumus, vērā ņemams apstāklis, ka piedāvātās ceļu alternatīvu trases šķērso un skar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju. Vadoties no traucējumu, trokšņu un emisiju ietekmes ietvara, ceļu projektēšana būtu veicama atbilstoši ceļu būves standartu un būvnormatīvu prasībām ievērojot perspektīvo satiksmes intensitāti un sastāvu, nodrošinot nepieciešamos iedzīvotāju drošas un ērtas pārvietošanās nosacījumus, kā arī trokšņu un emisiju ierobežošanas pasākumus dzīvojamās apbūves tuvumā (ja tādi būs nepieciešami), tai pašā laikā ietekmes uz vidi izvērtējums šī brīža stadijā nesniedz pietiekoši padziļinātu informāciju saistībā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11.panta kritēriju 2¹)a) un b). Šī brīža izvērtējuma stadijā ceļa „Variants I” ar turpinājumiem un ceļa „Variants IIC”, trasēs nav pilnvērtīgi apzinātas aizsargājamās dabas lieguma vērtības. Atbilstoši Sugu un biotopu aizsardzības likuma 8.panta (1)punktam īpaši aizsargājamo sugu un biotopu sarakstos tiek iekļautas apdraudētas, izzūdošas vai retas sugas un biotopi vai sugas, kuras apdzīvo specifiskus biotopus. Īpaši aizsargājamās sugas un biotopi atrodas īpašā valsts aizsardzībā un saskaņā ar likumā definētajiem uzdevumiem to aizsardzības statuss tiek noteikts ar mērķi nodrošināt apstākļus, kas tos labvēlīgi ietekmē. Vienlaikus likuma 11. un 12.pants nosaka, ka īpašas aizsardzības statusa noteikšana nozīmē arī to, ka šīs dabas vērtības iznīcināt un apzināti traucēt ir aizliegts, turklāt atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 22.jūlija noteikumu Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” nosacījumiem, darbības dabas liegumu teritorijā ir stingri reglamentētas un paredz īpašas prasības to pieļaujamībai. Citu starpā minēto noteikumu 16.5.punkts paredz, ka dabas liegumu teritorijā to dabas vērtību un aizsardzības statusa

nodrošināšanas nolūkā ir aizliegta zemes transformācija ar ierobežotiem izņēmumiem, kas noteikumu 16.28.2.punkta redakcijā attiecināma tikai uz ceļu renovācijas, restaurācijas vai rekonstrukcijas darbiem.

7. Izvērtējot Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dokumentāciju, kā arī pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktiem un informāciju par paredzēto darbību, birojs ir konstatējis, ka ierosinātā darbība neatbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.pantā un 1.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums. Tomēr, vērtējot paredzēto darbību kontekstā ar dabas lieguma „Garkalnes meži” izveidošanas mērķiem un apdraudošajiem faktoriem, kā arī pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, Vides pārraudzības valsts birojs konstatē, ka izcērtot mežu un izbūvējot autoceļa paralēlās ielas dabas lieguma teritorijā varētu tikt nodarīta negatīva ietekme tieši uz minēto Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju un tās ekoloģiskajām funkcijām, jo vietā, kur vērā ņemama satiksmes kustība šobrīd nenotiek, lieguma teritorijā tiktu izbūvēts jauns ceļš, pa kuru tiktu novirzīta daļa satiksmes kustības no autoceļa A2, šāds satiksmes plūsmas izmaiņas (palielinājums) vērtējams kā nozīmīgs, turklāt šāda risinājuma nodrošināšana būtu saistīta arī ar meža izciršanu tieši Natura 2000 objekta teritorijā. Ņemot vērā šīs aizsargājamās dabas teritorijas izveidošanas mērķi, apdraudošos faktorus un paredzamo ietekmju raksturu, pie šī brīža izvērtējuma detalizācijas nav iespējams izslēgt, ka konstatētā negatīvās ietekmes varbūtība var būt būtiska, jo var tikt ietekmēta teritorijas aizsardzības mērķa nodrošināšana. Tamdēļ darbībai nepieciešama padziļināta un detalizētāka izpēte likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹panta izpratnē, tai skaitā vērtējot paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību, alternatīvos risinājumus un to realizācijas nosacījumus.
7. Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot šāda satura administratīvā akta izdošanas lietderību, Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹panta (1)daļā un Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktā noteikto, citu starpā pamatojoties uz minētajā likumā noteiktajiem principiem (jo īpaši 3.panta 1) un 5)punktā noteiktajiem principiem), secina, ka nepieciešams komplekss ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā šādām projekta alternatīvu trasēm: paredzētās darbības alternatīvas „Variants II” trasei „Variants IIC”, un alternatīvai „Variants I” ar turpinājumiem (IA, IB un IC).

Piemērotās tiesību normas:

Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14.pants, 55.panta 1.punkts, 65.panta (3)daļa un 66. panta (1)daļa; likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4., 4¹, 11., 13. un 14.pants, 1.pielikums; 2004.gada 17.februāra MK noteikumu Nr.87 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 12.punkts; 2003.gada 22.jūlija MK noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 5.daļa; Ministru

kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)" 2.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 23.oktobra vēstule Nr.5-6/5854, 2009.gada 23.oktobra sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.RI09SI0160 un tam pievienotie materiāli, iepriekš minētie fakti un to izvērtējums, kā arī piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Nemot vērā visu iepriekšminēto, citu starpā to, ka ar paredzētās darbības realizāciju var tikt nodarīta negatīva ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju un šāda ietekme var būt būtiska, Vides pārraudzības valsts birojs nolēma:

- **Piemērot ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējuma procedūru AS „Ceļuprojekts” ierosinātās darbības - projekta „A/c E77/A2 posms Rīgas apvedceļš – Sēnīte „Satelītobjekts”” realizācijas Garkalnes novadā alternatīvām ar nosaukumiem „Variants II C” un „Variants I” ar turpinājumiem IA, IB un IC, kuras paredz satiksmes drošības uzlabošanu Garkalnes novadā, autoceļa A2 labajā (dienvidu) pusē, posmā no autoceļa P-3 Garkalne – Alauksts līdz Austrumu ielai.**

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 188.panta pirmajai daļai un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14.panta 2)punktu šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot pieteikumu Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189.panta (1)daļa) likumā noteiktajā kārtībā. Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70.panta (1)daļa).

Direktors

A.Lukšēvics